Nr. 80 Kraków, środa 4 kwietnia 1917. Rocznik XXVI.

2 K miesięcznie z odsyłką.
Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f., 3 fr. 50 ctm., 2½ szyl. 70 cm. amer
Tygodniowo w Krakowie 40 h., z dostawą do domu 46 h.
Cena numeru pojedynczego 10h
Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partyi socyalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie o godzinie 6 wieczorem.

Redakcya i Administracya Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Fach pocztowy na listy Nr. 116.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy: ul. Gołębia L. 2. I. p.
(Róg ul. Brackiej)
Telefonu Nr. 1354.
Konto czekowe 916.
Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 36 h. Za miejsce wiersza petitem w nadesłanem 90 h.

Akcya pokojowa socyalistów rosyjskich.

Sensacyjne rewelacye Wojejkowa o carze. — Grożący kryzys żywnościowy. — Wybieralność popów?

Konflikt ze Stanami Zjednoczonemi.

Wezwanie Wilsona.

Waszyngton, 3 kwietnia.

Biuro Reutera donosi: Wilson wezwał kongres do oświadczenia, że między Stanami Zjednoczonymi a państwem niemieckiem istnieje stan wojenny.

Sprawa pokoju.

Po propozycyach hr. Czernina.

Berliński „Lokalanzeiger“ wobec oświadczenia kanclerza Rzeszy i interwiewu austro-węgierskiego ministra spraw zagranicznych hr. Czernina z redaktorem „Fremdenblattu“ zauważa: Przyjąć należy, że myśl hr. Czernina o konferencyi mocarstw prowadzących wojnę, przy tymczasowem dalszem trwaniu wojny, nie byłaby wypowiedzianą, gdyby austro-węgierski minister poprzednio nie zapewnił się, że taka inicyatywa znajdzie aprobatę innych sprzymierzeńców. Ta zgodność zapatrywań nie dotyczy tylko Berlina i Wiednia, ale także i kierujących kół w Sofii i Konstantynopolu.

Akcya socyalistów rosyjskich za pokojem.

Z Zurychu donoszą: Socyalistyczna partya rosyjska zwołała do Petersburga na święta Wielkanocne kongres wszystkich stowarzyszeń robotniczych, celem naradzenia się nad kwestyą pokoju.

„Temps“ donosi z Petersburga: Komitet robotników i żołnierzy zażądał od rządu, aby zbadał kwestyę celów wojennych i objawił o tem swoje zdanie, oraz zdanie sprzymierzonych.

Głosowanie wojska?

Pisma genewskie za „Echo de Paris“ powtarzają wiadomość, że rosyjska rada rewolucyjna w Petersburgu wydała odezwę, domagającą się głosowania wojska co do pokoju i wojny. Głosowanie prawdopodobnie wypadnie za rychłem zawarciem pokoju.

Według nieoficyalnych wieści, bezpośrednio po wybuchu rewolucyi wysokie osobistości niemieckie miały udać się do Szwajcaryi i Holandyi, aby tamże wejść w styczność z miarodajnymi czynnikami w sprawie wstrzymania czynności nieprzyjacielskich.

Z przebiegu rewolucyi.

Zniesienie ograniczeń wyznaniowych w armii.

„Allgemeen Handelsblad“ donosi z Petersburga: Minister wojny zawiadomił o zniesieniu wszystkich specyalnych postanowień wyznaniowych w armii. W przyszłości mogą także osoby nie należące do prawosławnego kościoła być mianowani oficerami. Od tego postanowienia są wyłączone osoby niemieckiego pochodzenia, naturalizowane po 1 stycznia 1880 r.

Tarcia między rewolucyjnym rządem a robotnikami.

Między prowizorycznym rządem liberalnym a radykalnym rządem ubocznym zaznacza się — jak pisze sztokholmski sprawozdawca „Voss. Ztg.“ coraz silniejsze tarcie. K o r e n s k i j na zgromadzeniu robotniczem w Moskwie powiedział: „W rządzie prowizorycznym tymczasowo przynajmniej działamy zgodnie“, a Czcheidze dosłownie oświadczył: „Mamy rząd prowizoryczny, lecz nie mamy rządu ludowego“. Rząd uboczny jest oburzony, że w komisyi śledczej, mającej rozpoznawać winy byłych ministrów a składającej się z 6 członków Dumy: Konszina, Lutza, Krupieńskiego, Papadżanowa, Czerjaczukina i Dżafarawa, niema ani jednego socyalisty, ani zastępcy robotników.

Również panuje w radykalnych kołach powszechne niezadowolenie, że rząd tymczasowy pobiera ze sfer burżuazyjnych znaczne sumy dla „wsparcia obecnego rządu“. W ostatnich dniach otrzymał np. od moskiewskiej giełdy 800.000 rubli, od petersburskiego konsorcyum bankowego 500.000 rubli, od moskiewskiej przędzalni 200.000 rubli na wyżej wspomniany cel.

Wielkie przeciwieństwa zarysowały się między oboma rządami z okazyi narad nad ceremoniałem pogrzebowym ofiar rewolucyi. Czcheidze domagał się, aby kierownictwo uroczystości spoczywało w ręku stowarzyszeń robotników i żołnierzy, których członkowie istotnie i bezpośrednio uskutecznili zamach stanu i aby ze strony rządu tymczasowego przemawiał tylko Kierenskij. Lecz rząd tymczasowy nie zgodził się na to: główne mowy wygłosić mieli Rodzianko, Milukow i Guczkow, po nich dopiero niejako nieoficyalnie, miał przemawiać członek związku robotników i żołnierzy. Te sprzeczne żądania doprowadziły do gwałtownych scen, podczas których nazwano Milukowa „rosyjskim lordem“, a Guczkowa „rewolucyjnym geszeftciarzem“.

Także osoba w. ks. Mikołaja jest przedmiotem wzajemnych nieporozumień. Związek żołnierzy bezpośrednio po wybuchu rewolucyi zażądał jego uwięzienia, natomiast rząd tymczasowy nie tylko zostawił go na wolnej stopie, ale nawet prowadzi z nim ciągłą korespondencyę.

Rewelacya generała Wojejkowa. — Car chciał otworzyć front Niemcom?

„Die Zeit“ donosi z Berlina: Były komendant Carskiego Sioła, generał Wojejkow, oświadczył w śledztwie, że car zaproponował mu otwarcie frontu pod Mińskiem, aby wpuścić wojska niemieckie celem stłumienia rewolucyi. Rząd prowizoryczny wdrożył śledztwo, celem stwierdzenia, czy car istotnie zamiar taki wyraził.

(Poprzednie wersye brzmiały, jakoby Wojejkow proponował był carowi taką dłań „próbę ratunku“, lecz że car wahał się ze względu na swoją rodzinę).

Grożący kryzys żywnościowy.

„Birżewyja Wiedomosti“ wskazują w pessymistycznie zredagowanym artykule na grożący kryzys żywnościowy. Z 772 milionów pudów środków żywności, które miały być dostarczone za pierwszą połowę roku, otrzymano zaledwie 228 milionów. Dwa czynniki wpływają paraliżująco na dowóz artykułów żywności: wielkie roztopy i bliskość wiosny, która zmusza rolników do zajęcia się jedynie uprawą pól. „Musimy otwarcie oświadczyć — powiada pismo — że zbliża się straszny kryzys żywnościowy i to nietylko na najbliższy czas, ale i na drugą połowę b. roku“.

Projektowane reformy. — Wybieralność popów.

Centralny wydział związku miast rosyjskich rozesłał zarządom wszystkich miast zarys przekształcenia **ustroju miast na podstawie powszechnego prawa wyborczego.**

Nowy generalny prokurator św. Synodu — jak informuje „Socialdemokraten“ — usunął z urzędu biskupa Heliodora, **przyjaciela Rasputina** i osadził go w klasztorze na Kaukazie. Nowy metropolita petersburski, Andrzej z domu ks. Uchtomskich, jest za **daleko idącymi reformami kościelnymi; między innymi chce zaprowadzić wybieralność popów.**

Ukraińcy a rewolucya.

Petersburska agencya telegraficzna donosi, że oficerowie małoruscy odbyli w Kijowie zgromadzenie, na którem uchwalili **„połączenie wszystkich ukraińskich ziem i przyłączenie ich do Rosyi** jako wolnego państwa związkowego. Zgromadzeniem kierował niejaki kapitan Melnicki; korespondent „Voss. Ztg.“ zapewne inspirowany ze strony ukraińskiej, stara się dowieść, że przeszłość Melnickiego jest dwuznaczna. — Uchodził on za męża zaufania starego rządu i był czynny w jego dążeniach do zgniecenia separatystycznych ruchów ukraińskich.

Drobne wieści.

Pisma sztokholmskie podają wiadomość, że były pomocnik min. spraw wewnętrznych Plehwego, jakoteż sekretarz Rasputina, Simonowicz, zostali aresztowani.

Carowa wdowa prosiła podobno, aby pozwolono jej zamieszkać w Liwadyi na Krymie, wraz z w. ks. Mikołajem, gdzie może jej strzedz poseł do Dumy Czernoswitow.

Stan dzieci cara, które, jak wiadomo, zachorowały na odrę, nie polepszył się wcale. — Dzieciom grozi poważne niebezpieczeństwo.

Do dzienników kopenhaskich donoszą z Petersburga, że zarząd gminny w Taszkiencie ofiarował milion rubli i 12 hektarów pola na założenie w mieście **uniwersytetu.**

Donoszą ze Sztokholmu: Maksym **Gorkij** proponuje zorganizowanie regularnej służby kuryerskiej do Szwecyi, celem nawiązania stosunków z pacyfistami niemieckimi.

Ks. Krapotkin, znany anarchista, który w ostatnich czasach mieszkał w Anglii ma zamiar powrócić — jak informuje „Allgemeen Handelsblad“ — do Rosyi.

Ofenzywa państw centralnych na froncie włoskim?

Pisma włoskie, wskazując na **koncentracyę austryackich i niemieckich sił bojowych na froncie włoskim,** zwracają się do sprzymierzonych z apelem o pomoc. We Włoszech panuje wielka obawa przed atakiem państw centralnych, któktóry przygotowuje się, według ogólnej opinii, tamże panującej. Los Serbii i Rumunii jest zapowiedzią, co spotka Włochy — jeśli — jak pisze „Tribuna“ — koalicya nie rzuci wszystkich swoich, stojących do dyspozycyi rezerw, na zagrożony front włoski.

„Vossische Zeitung“ dowiaduje się z Bazylei, że **Włochy stoją wobec widma głodu.** Niektóre okolice były czasowo zupełnie bez zboża. Bydłostan przedstawia się o wiele gorzej niż w Niemczech, gdyż na 6 milionów sztuk włoskiego bydła rogatego i 2 milionów świń posiadały Niemcy 20, względnie 22 miliony sztuk.

Sensacyjny proces dra Kranza w Wiedniu.

Handel łańcuchowy piwem, rumem i t. d. — Działalność w Galicyi. — Rola rotm. Lustiga w ministerstwie wojny. — Ministrowie w roli świadków. —

Powszechne zainteresowanie wywołuje w Austryi głośny proces dra Kranza w Wiedniu. Ujawnia się bowiem — chociażby częściowo — ohydna maszynerya lichwy żywnościowej w Austryi. Widzimy, jak pokątne instytucye finansowe wiedeńskie organizują lichwę na wielką skalę.

Główny oskarżony, dr Kranz, jest jednym z największych potentatów bankowych we Wiedniu, był prezydentem „Depositenbanku" i stał na czele coś pięciu największych wojennych centrali. Ogółem oskarżonych jest dotąd sześć osób, z których **cztery pochodzą z Galicyi:** Kranz, Eisig Rubel, Norbert Perlberger i Leon Schwarzwald.

Głównie idzie o **handel łańcuchowy piwem,** ale **akt oskarżenia rozciąga się jeszcze na handel rumem, marmoladą i — sokiem malinowym.** Dr Kranz zawarł był z ministrem wojny układ o dostawę piwa, a przy tej sposobności skupywał w browarach znacznie większe ilości, które z ogromnym zyskiem odsprzedawał. Główny odbyt znajdowało to piwo w **Galicyi,** w czem pośredniczyli Rubel, Perlberger i Schwarzwald. W jaki sposób taki handel łańcuchowy wpływał na cenę, świadczy taki przykład: piwo nabyte po średniej cenie **60 kor.** za hektoliter, w jednym wypadku przeszedłszy przez ręce „Depositenbanku" i Rubla dostało się do rąk firmy lwowskiej po cenie **100 kor.** Akt oskarżenia nie podaje, do jakiej ceny w ostatniej ręce doszło.

Prowadzenie dowodów ułatwia okoliczność, że dr Kranz i drugi oskarżony dyr. Freund nawzajem czynią sobie przed sądem wyrzuty.

Na wniosek prokuratora odczytano listy ilustrujące stosunek rotmistrza do Kranza i Freunda. Dwa listy pisane są przez Freunda do firmy I. M. Kohn i Ska, która część piwa od banku kupiła.

Na zapytanie Freund wyraźnie przyznaje się, że miał zlecenie uwzględnienia tej firmy. Na to konstatuje prokuraor, że **matka rotmistrza ma w firmie I. M. Kohn i S-ka udział** i odczytał list rotmistrza Lustiga, pisany w tym interesie do matki.

Losy pewnej noty.

Na wczorajszej rozprawie przewodniczący podał do wiadomości, że w korespondencyi sędziego śledczego znajduje się uwaga, że szef sekcyi **Jarzębecki zażądał zwrotu odpisu noty ministra wojny** z d. 2 lutego 1917. Żądanie postawił z polecenia ministra wojny, ponieważ brzmienie odpisu nie było całkiem odpowiednie.

Prokurator oświadcza, że przy przeglądaniu aktów ministerstwa wojny odniósł wrażenie, że **w ministerstwie wojny musi się ktoś znajdować, kto stara się osłonić postępowanie organów banku depozytowego.** Sędzia śledczy w lutym pokazał prokuratorowi notę ministerstwa wojny, podpisaną przez ministra wojny, która na prokuratorze znowu **zrobiła** wrażenie, że **ktoś usiłuje sprawę zatuszować.** Prokurator zażądał tej noty od sędziego śledczego i **zdał o tem sprawę ministrowi sprawiedliwości,** poczem nota zwróconą została sędziemu śledczemu. W kilka dni potem sędzia śledczy zawiadomił prokuratora, że **ministerstwo wojny zażądało zwrotu noty, czemu prokurator się nie sprzeciwił.** Twierdzenie świadka rotmistrza Lustiga, że on otrzymał od ministra sprawiedliwości notę oryginalną, jest nieprawdziwe.

Następnie przesłuchano jako świadka **ministra sprawiedliwości bar. Schenka.** Minister zawiadomił, jak już doniesiono, że **złożył tekę w ręce cesarza.** Następnie wręczył przewodniczącemu odpis tej noty, którą własnoręcznie poprawił, aby z niej powstała nota, która obecnie znajduje się w aktach śledczych. Pierwszy prokurator pokazał ministrowi pewnego dnia notę i zauważył, że nota ta tworzy **plaidoyer ministerstwa wojny na rzecz Kranza.** To dostrzegł także minister i kazał odpisać notę i **zwrócił oryginał prokuratorowi.** Minister zdawał sobie sprawę z tego, że **nota oznacza wpływanie na sąd,** wiedział jednak także, że **nota musi być zmieniona.** Minister udał się do ministra wojny, który mu oświadczył, że naturalnie **nie chciał pisać żadnego plaidoyer na rzecz Kranza pod adresem sędziego śledczego.**

Następnie **trybunał porównał znajdującą się w aktach notę z oryginałem.** Zmiany miały głównie wyjaśnić, że pewne twierdzenia w pierwotnej nocie **polegały na oświadczeniach Kranza, nie zaś na spostrzeżeniach ministerstwa wojny.**

Minister wojny, gen. Krobatin, zeznaje, że pierwszy protokół był **przez niego podpisany.** Z chwilą, kiedy mu pokrótce przedstawiono stan rzeczy, kiedy u ministra zjawili się ministrowie sprawiedliwości i skarbu i zwrócili jego uwagę, że niektóre miejsca, zawarte w nocie, stanowić mogą **wpływanie na sędziego śledczego,** minister wojny czuł się uprawnionym sprostować notę, skoro to merytorycznie w nocie właściwie niczego nie zmieniło.

P. rotmistrz Lustig nie otrzymywał od Kranza nic, oprócz jednego pudełka cygar.

Z dalszego przebiegu rozprawy przytaczamy na razie tylko ciekawy moment z przesłuchania rotm. Lustiga:

Prokurator: **Dlaczego pan przyjmowałeś podarunki?**

Świadek (wzburzony): Nie brałem żadnych podarków. Raz tylko otrzymałem od Kranza pudełko cygar i zaraz zrewanżowałem się innym pudełkiem takiej samej wartości.

Prok.: A dlaczego dr Freund dziękuje panu za „grzeczność" w pewnym liście.

Św.: To są tylko konwencyonalne frazesy.

Prok.: A co pana pobudzało do poinformowania dra Kranza o treści noty.

Św. (b. wzburzony): Panie prokuratorze, muszę stanowczo się zastrzedz przeciwko temu zapytaniu. O niczem Kranza nie informowałem. Otrzymał informacye z innych źródeł.

Odezwa socyalistów amerykańskich przeciwko wojnie.

Socyalistyczna partya Stanów Zjednoczonych wydała w połowie lutego odezwę, w której między innymi mówi: Niemiecka wojna łodziami podwodnymi nie zagraża naszej narodowej ziemi, ani naszej niezawisłości, nie narusza też narodowej czci i godności. Przedewszystkiem nie jest ona skierowana przeciw Stanom Zjednoczonym i nie dotyczy wcale amerykańskiego ludu.

Robotnicy Ameryki, czuwajcie! Chwila jest poważna, niebezpieczeństwo groźne! Milczenie byłoby zgubne. Zbierajcie się na masowych zgromadzeniach i demonstracyach! Niech wasz zdecydowany protest brzmi echem od państwa do państwa! **Ślijcie telegramy do Wilsona,** do senatorów, do członków kongresu! Żądajcie, aby zakazano amerykańskim obywatelom i okrętom wjeżdżać w zagrożoną strefę, chyba, że chcą to uczynić na własną odpowiedzialność. **Trwajcie przy tem, aby w interesie obdzierających was kapitalistów nie rzucano narodu w wojnę!**

Wojna światowa.

Ostatnie wiadomości.

Organ socyalistyczny włoski „Avanti" zapowiada **enuncyacye socyalistów włoskich** w sprawie pokoju do państw, prowadzących wojnę.

„N. Züricher Ztg." donosi z Medyolanu: Obecność generała angielskiego Robertsona na froncie włoskim uważana jest przez koła wojskowe za oznakę, że możliwą jest ofenzywa przeciwko Włochom.

Komunikat austryacki.

Wiedeń, 3 kwietnia.

Urzędowo donoszą dnia 3 kwietnia:

Wschodni teren wojny.

Nad Bystrzycą Sołotwińską rozbiły się ataki rosyjskich wojsk wywiadowczych. Na północ od Dniestru miejscami wzmożona rosyjska działalność działowa.

Włoski teren wojny:

Nie było żadnych szczególniejszych wydarzeń bojowych.

Południowo-wschodni teren wojny:

Na wschód od jeziora Ochrydy wtargnęły nasze wojska do nieprzyjacielskich okopów i przyprowadziły jeńców.

Zastępca szefa sztabu generał. v. Hoefer, marszałek polny porucznik.

KRONIKA.

Kraków, wtorek 3 kwietnia.

Nowe ograniczenie sprzedaży nafty. Ministerstwo handlu zamierza sprzedaż nafty dla oświetlania mieszkań prywatnych w lecie ograniczyć i nafty w tym czasie dostarczać **tylko przedsiębiorstwom przemysłowym,** pracującym dla pokrycia zapotrzebowania armii, dalej rękodzielnikom i przemysłowcom, którzy nie mogliby istnieć bez nafty przy zarabianiu na utrzymanie, w końcu dla najkonieczniejszych potrzeb urzędów i zakładów publicznych.

Nad propozycyami temi wywiązała się na posiedzeniu wiedeńskiej Rady powołanej w sprawie rozdziału nafty, żywa dyskusya, w ciągu której wskazano na to, że wobec projektowanego wstrzymania sprzedaży nafty postarać się należy o dostarczenie na czas ludności **świec** i natychmiast się postarać o państwowy zarząd sprzedaży świec. W tym duchu powzięto też rezolucyę.

Rady gospodarcze krajowe, powiatowe i gminne. Wydane do krajowych urzędów politycznych rozporządzenie urzędu żywnościowego dotyczy organizacyi udziału ludności w agendach żywnościowych. Rozporządzenie urzędu żywnościowego zarządza utworzenie przy władzach krajowych politycznych Rad gospodarczych krajowych, przy władzach politycznych powiatowych Rad gospodarczych powiatowych, a w gminach o własnym statucie i innych większych zarządach gminnych Rad gospodarczych gminnych. Co do ustanowienia członków tych Rad pozostawiono władzom wolność, tylko podkreślono potrzebę szczególnego uwzględnienia konsumentów, **przedewszystkiem klasy robotniczej.** Także udział **kobiet** oznacza urząd żywnościowy jako pożądany. Godność członków jest urzędem honorowym.

Koncert Towarzystwa muzycznego w Krakowie odbędzie się 15 kwietnia b. r. w sali Sokoła. Program obemuje: 1. Brahms — Sonata op. 5 F-moll; 2. Schumann — Kreisleriana (8 fantazyi); 3. Chopin — Sonata B-moll. — Wykonawca prof. Seweryn Eisenberger, pianista. — Bilety do nabycia w księgarni S. A. Krzyżanowskiego.

Oratoryum „Stabat Mater" J. Rossiniego wykonanem zostanie staraniem i siłami krakowskiego Towarzystwa Operowego w Wielką Środę o godzinie 5-ej po południu w sali „Sokoła". W wykonaniu tego wielkiego dzieła biorą udział najwybitniejsi soliści, liczne chóry mieszane Tow. Operowego oraz orkiestra teatrów miejskich, wzmocniona gronem znanych artystów amatorów, oraz profesorów konserwatoryum. Bilety można już nabywać w księgarni S. A. Krzyżanowskiego.

Ruch kolejowy podczas świąt. Dyrekcye kolei państwowych ogłaszają: Przewóz osób cywilnych może na kolejach odbywać się w miarę rozporządzalnych miejsc podczas świąt Wielkanocnych, i z tego powodu kolej nie daje **żadnej rękojmi za przewóz osób cywilnych.** Zarząd kolei liczy na to, że osoby cywilne tylko z ważnych powodów będą podróżować kolejami.

Konfiskata majątków. Sąd krajowy jako sąd karny w Pradze ogłosił konfiskatę majątków pięciu dyrektorów „Živnostenskiej Banki": dra Jarosława Preissa za zbrodnię stanu i zbrodnię przeciw sile zbrojnej państwa; Appolina Rużickiego, dra Wł. Soureka, Rudolfa Pilata i Antoniego Tille za zbrodnię przeciw sile zbrojnej państwa.

Niemiecka centrala dla spraw odzieżowych wydała nowe rozporządzenie, którem warunkuje kupno odzieży. Według niego pragnący kupić nową odzież muszą wystawić poświadczenie pisemne, że nie posiadają ubrań w wystarczającej ilości. Nowe przepisy jako wystarczającą odzież dla mężczyzn oznaczają 1 ubranie codzienne, 1 odświętne, 3 koszule dzienne, 2 nocne, 4 pary skarpetek; dla kobiet 2 ubrania codzienne, 1 odświętne, 2 bluzki, 3 fartuchy, 4 koszule dzienne, 3 nocne, 3 spodnice, 4 pary pończoch.

Kursa literackie (ul. św. Anny 2).
Wtorek: W. Kopera: Rzeźba włoska 14 wieku.

Czas odnowić przedpłatę!

„Naprzód" kosztuje **2 K** miesięcznie z odsyłką.

Podwyższenie zasiłków dla rodzin.

Zapowiedziane jeszcze z początkiem marca podwyższenie zasiłków obecnie nastąpiło. Przedewszystkiem zwyciężyło stare żądanie niemieckiej organizacyi kobiet socyalistycznych zrównania dzieci, mających poniżej 8 lat z dorosłymi osobami pod względem wysokości zasiłku. Otóż obecnie **dzieci te, o ile matka ich zmuszona jest płacić czynsz za mieszkanie,** dostawać będą **pełny** zasiłek. Natomiast dzieci, których matka nie płaci czynszu, pobierać będą nadal połowę zasiłku pełnego, jak dotychczas.

Ulgę jednak przyznano właścicielom domów, którzy od zahipotekowanych długów płacą tak wysokie procenta, że równają się one płaconym w tejże miejscowości czynszom mieszkaniowym, a mianowicie przyznano im dodatek na mieszkanie jednak z tym ograniczeniem, że dzieci poniżej 8 lat otrzymają **połowę** dodatku mieszkaniowego. Postanowienie to ma na celu przyjście z pomocą posiadaczom małych, a nadto obdłużonych domów.

Zaostrzono natomiast przepisy przeciw tym, którzy z kapitału mają wystarczający dochód (rentowy) na utrzymanie, gdyż ci zasiłku nie otrzymają.

Znaczne pogorszenie dotychczasowej ustawy stanowi przepis, który dopuszcza **egzekucyi na dodatku mieszkaniowym, ale tylko z tytułu czynszów mieszkaniowych** i to z tem ograniczeniem, że egzekucya dopuszczalna będzie celem ściągnięcia czynszów, które zapadną dopiero **po 1 kwietnia 1917.** Oczywiście egzekwować można czynsz tylko do wysokości dodatku mieszkaniowego.

Kto płaci 15 koron za mieszkanie, a zasiłek na mieszkanie pobiera w kwocie 12 kor., to egzekwować można czynsz tylko do kwoty 12 kor. W każdym razie jst to wielkie ustępstwo dla kamieniczników, gdyż dotąd zasiłek nie podlegał egzekucyi.

Podwyżka zasiłku dla żon zmobilizowanych zależnie od miejsca zamieszkania, wynosi od **10—25%.** Inni członkowie rodziny zmobilizowanego nie dostaną podwyżki, prócz wspomnianych wyżej podwyżek dla dzieci.

Miejscowości podzielono na cztery klasy. Pierwszą stanowią miasta, należące do I klasy dodatku aktywalnego urzędników państwowych, a więc miasta **Kraków i Lwów;** podwyżka zasiłku dla żon wynosi w nich **20%.** Zasiłek więc w Krakowie dla żony zmobilizowanego będzie wynosił od 1 kwietnia b. r. zamiast **1 K 20 h — 1 K 44 h.** Drugą klasę stanowią miasta, należące do II klasy powyższego dodatku, podwyżka zasiłku wynosi w nich **15%,** a więc żona zmobilizowanego w Tarnowie dostanie zamiast **85 h — 98 h.** Trzecią klasę stanowią miasta, należące do III klasy powyższego dodatku; w nich podwyżka wyniesie **10%,** tj. zasiłek będzie wynosił zamiast **85 h — 94 h.** Tyleż także wynosi podwyżka w IV klasie, do której zaliczy namiestnictwo miejscowości **przemysłowe** na podstawie opinii Izby przemysłowej i handlowej. W Wiedniu podwyżka wynosi 25%.

Podwyżka zasiłków obowiązuje **od 1 kwietnia 1917 r.**

O podwyżkę trzeba **wnieść podanie,** gdyż z urzędu nie będzie udzielana.

Przeciw przyłączeniu Oświęcimia i Zatora do Śląska

(Telegram „Naprzodu".

Biała, 2 kwietnia.

W poniedziałek, dnia 2 kwietnia odbył się w Białej **zjazd reprezentantów wydziałów powiatowych i burmistrzów w sprawie protestu przeciw przyłączeniu ziem ,stanowiących dawne księstwa oświecimskie i zatorskie do Śląska austryackiego.**

Po wyczerpującej dyskusyi **uchwalono założyć uroczysty protest przeciw zgłoszonemu przyłączeniu księstwa Oświęcimskiego i zatorskiego do Śląska austryackiego i domagać się przyłączenia ziem, stanowiących dawne księstwo cieszyńskie do Galicyi, która po zapowiedzianem przez manifest cesarski z dnia 5 listopada 1916 wyodrębnieniu tworzyć będzie z temi ziemiami jedną wspólną organiczną całość.**

Rewolucya w Rosyi.

Decyzya robotników i żołnierzy. — Konieczność zwyciężenia niemieckiego militaryzmu.

Petersburski „Wiestnik" donosi: Komitet delegatów robotników i żołnierzy Petersburga, w którym jest zjednoczona większością pracujących dla narodowej obrony fabryk i warsztatów, przyjął jednomyślnie decyzyę, zawierającą następujące dwa punkty: **Wzmocnienie uzyskanej przez rewolucyę politycznej wolności** i bezwzględna konieczność usunięcia wszelkich sporów celem uniknięcia wywarcia niekorzystnego wpływu na produkcyę amunicyi, koniecznej **celem zwyciężenia niemieckiego militaryzmu, którego dążenia zmierzają do przywrócenia autokracyi.**

Para carska pod zaostrzoną strażą.

Z Petersburga telegrafują: Ag. Radio donosi z Petersburga: **Całe otoczenie pary carskiej odstawiono z Carskiego Sioła do twierdzy piotropawłowskiej. Para carska jest zupełnie odosobnioną. Straż zaostrzono. Trzy razy dziennie straż stwierdza, czy para carska znajduje się w pałacu.**

Rewizya u w. ks. Maryi Pawłówny.

Z Petersburga nadchodzą wiadomości, **o dalszych aresztowaniach** zwolenników starego systemu. Na Kaukazie **aresztowano komendanta gwardyi petersburskiej** właśnie w chwili, gdy wręczał wielkiej księżnej Maryi Pawłównie list od jednego z wielkich książąt. **U Maryi Pawłówwnej przeprowadzono natychmiast ścisłą rewizyę, o aresztowaniu jej jednak nie doniesiono.**

Manifest do wieśniaków. — Troszczcie się o to, by nami rządziła nie łaska boża, lecz nasi zaufani.

Biuro Reutera donosi: Republikański związek chłopski w Dumie wydał manifest do wieśniaków, w którym mówi, że republikański rząd pokryje wszelkie zapotrzebowanie wieśniaków. „Dotychczas—mówi manifest—uczono nas w kościele i szkole, że ludzie, którzy nami rządzą, są pomazańcami bożymi. Teraz jesteśmy sami własnymi panami i sami weźmiemy swój los w ręce. **Troszczcie się o to, aby wami nie rządziła łaska boża, ale ci, w których** złożyliśmy **zaufanie.**

Sprawa zwołania konstytuanty. -- Jeden poseł na każdy batalion...

Prasa rosyjska żywo dyskutuje nad kwestyą zwołania rosyjskiego zgromadzenia narodowego. Pewne grupy wojsk domagają się **reprezentantów dla każdego batalionu.** Rada robotnicza żąda jak najrychlejszego zwołania; w zasadzie godzi się na to, sądzi atoli, że da się ono przeprowadzić dopiero w połowie lata.

Generał Ewerth protestuje.

Generał Ewert wystasował do pism telegram, w którym protestuje przeciw rozpuszczonym przez rząd fałszywym pogłoskom, że **wierni carowi oficerowie** wdają się w zdradzieckie knowania z nieprzyjacielem. Cały korpus oficerski jest jednej myśli pod tym względem, że wewnętrzne przeciwieństwa w Rosyi nie mogą wpłynąć na zmniejszenie się jej siły obronnej wobec wroga. Wiadomość o telegramie Ewertha podaje „Lokalanzeger".

Powód zaaresztowania Kokowcewa.

Według twierdzenia „Nowego Wremieni" nagłe aresztowanie byłego prezesa gabinetu hr. Kokowcewa wywołało prawdziwą sensacyę. Początkowo nikt nie wiedział, z jakiego powodu aresztowanie nastąpiło. Dopiero teraz ujawnia się, iż doszło do niego wskutek podejrzenia, że Kokowcew utrzymywał podczas wojny poufne stosunki z przeciwrosyjskimi żywiołami zagranicznymi.

Obawy francuskie.

Rozwój wypadków w Rosyi wywarł — jak informuje „Avanti" — pessymistyczne rozważania we Francyi. Według tegoż pisma jest ono usprawiedliwione, gdyż pierwszym czynem, jakiego dokonało wojsko rosyjskie po wybuchu rewolucyi, było wymordowanie wielu generałów i oficerów. Na silną dyscyplinę nie wskazuje także wrzenie, jakie ogarnęło wojsko, gdy dowiedziało się, że w. ks. Mikołaj ma zostać naczelnym wodzem. W Petersburgu jak i na prowincyi powstają coraz to **nowe pisma socyalistyczne** i tworzą się rewolucyjne związki.

„Corriere della Sera" dowiaduje się z Petersburga, że na prośbę rosyjskiego ministra wojny zagraniczni oficerowie zwiedzają kasarnie i szerzą między żołnierzami propagandę za wojną „w obronie wolności i cywilizacyi" przeciw niemieckiemu wrogowi.

Angielscy działacze socyalistyczni w Rosyi.

Duńska „Politiken" dowiaduje się z Londynu, że wraz z francuskimi socyalistami, którzy udają się do Rosyi, aby odwiedzić przewódców rosyjskiej socyalnej demokracyi, jadą także trzej przedstawiciele angielskiej socyalnej demokracyi, posłowie: **Thorne, O'Grady** i znany kierownik ruchu robotniczego **Sanders.** Nawet znany marksista Huydman wybierał się do Rosyi.

Moskwa przyszłą stolicą Rosyi?

„Politiken" donosi z Londynu na podstawie informacyi, otrzymanych z Petersburga, że na wniosek moskiewskiego burmistrza Czełnakowa zajmowała się rada miejska Moskwy kwestyą, gdzie będzie obradować konstytuanta. Burmistrz oświadczył, że Moskwa jest naturalnem centrum Rosyi, a jej mieszkańcy przyczynili się znacznie do przeprowadzenia rewolucyi. Petersburg ze swemi biurokratycznemi tradycyami i niemieckimi wpływami, nie może być dłużej stolicą Rosyi. Moskwa ze względu na swe gaograficzne położenie i czysto-rosyjski nastrój swej ludności jest jedynem miastem, które w przyszłości może być stolicą Rosyi.

Przed reformą konstytucyjną w Niemczech.

Nadzieje „Vorwärtsu".

We czwartek uchwalił parlament Rzeszy 227 głosami przeciw 33 (5 posłów wstrzymało się od głosowania) utworzenie specyalnej komisyi, złożonej z 28 osób, która ma za zadanie rozstrząsnąć prawno-konstytucyjne zagadnienia, a w szczególności rozważyć, jaki ma być skład zastępstwa ludności w parlamencie i jak się ma ukształtować jego stosunek do rządu. Odnośny wniosek narodowych liberałów połączony został w jedność z wnioskiem partyi soc.-demokratycznej, która domagała się komisyi dla roztrząsania wszystkich zagadnień, odnoszących się do nowego uregulowania całokształtu wewnętrzno-politycznych stosunków w Niemczech.

„Vorwaerts", dając we wstępnym artykule wyraz nadziejom, jakie do utworzenia tej komisyi przywiązuje ludność niemiecka, zaznacza, że ciąży na niej obowiązek wyjścia poza sferę czczych debat i uchwał i wprowadzenia w czyn żądań narodu niemieckiego, który wobec nieprzyjaciół musi okazać swą polityczną siłę i zrozumienie ducha czasu.

Przesilenie w Hiszpanii.

W Hiszpanii, jak donoszą pisma szwajcarskie, grozi niebezpieczeństwo wybuchu ogólnego powstania. Rząd zapowiedział, że chwyci się energicznych środków przeciwko burzycielom porządku publicznego, jakoteż, że podejmie akcyę, aby zapobiedz kryzysowi żywnościowemu i brakowi pracy. Według korespondenta „Tempsa" wszystkie rozruchy mają za podkład opłakane **stosunki gospodarcze w Hiszpanii.** Położenie jest bardzo poważne, zwłaszcza w okręgu Barcelony, gdzie wykryto wiele materyałów wybuchowych, jak i na wyspach Kanaryjskich. Wysłany tamże komisarz rządowy obiecał robotnikom, zostającym bez pracy rychłe zainicyowanie robót publicznych.

Lyońskie pisma donoszą z Madrytu: Położenie dalej jest naprężone, jakkolwiek już więcej nie grozi strejk generalny. Podpisanych na manifeście robotników ścigają na podstawie prawa doraźnego o podburzanie. Zastępcy robotników z Katalonii, Saragossy i biskajscy, którzy powrócili do ojczyzny, mają być uwięzieni.

T. S. L.

Przez sobotę i niedzielę obradował w swym lokalu Zarząd główny T. S. L.

Na czoło trosk o przyszłość społeczeństwa wysuwa się brak opieki nad młodzieżą. Gdy ojciec został powołany w szeregi, a matka poza domem pracuje na utrzymanie rodziny, albo tej matki już brakło— dzieci pozostają bez opieki, zdane na wychowanie ulicy. Daje się odczuwać znaczne zdziczenie i zdemoralizowanie młodzieży. Szerzą się choroby zakaźne, a lekarze z troską

zapowiadają, że pozostałe pokolenie wyda 50 prc. **matołków.**

Na tem dopiero szerokiem tle troski o dobro, o kulturę całego narodu rozwinęła się dyskusya o zadaniach T. S. L. na najbliższą dobę. Więc przedewszystkiem wytępienie resztek analfabetyzmu u nas w kraju i niesienie pomocy przy tępieniu analfabetyzmu w Królestwie Polskiem (jest tam do 69 proc. niepiśmiennych).

Jako drugi punkt pracy wytknięto odbudowę czytelnictwa po wsiach i miastach. Z 5000 bibliotek T. S. L. **zniszczało 3500.** Utrzymanie całego szkolnictwa na kresach, we wschodniej Galicyi, na Bukowinie, w bialskiem, na Śląsku i Morawach, a obok tego niesienie pomocy Chełmszczyźnie i Wołyniowi w nowem organizowaniu szkolnictwa — oto dalsze ważne i konieczne zadanie T. S. L.

Komunikat niemiecki.

Berlin, 3 kwietnia.

Urzędowo donoszą 2 kwietnia:

Zachodni teren wojny:

Między Arras i Aisną rozwinęły się wczoraj i ponownie dziś rano walki, szczególnie między gościńcami, prowadzącymi z Bapaume do Croilles i Cambrai, jak i po obu brzegach Sommy, na zachód od St. Quentin. Anglicy jak i Francuzi użyli znacznych sił, które wskutek działania naszej artyleryi kilkakrotnie się cofały i tylko przy znacznych stratach, nie licząc 50 jeńców i kilku karabinów maszynowych, zyskały teren, z którego według rozkazu nasze wojska ustąpiły.

Także po obu stronach kanału Oise-Aisne i na płaskowzgórzu Vrogny posunęły się francuskie ataki, wobec pełnej działalności naszej artyleryi, obznajomionej z zupełnością z terenem, tylko wśród wielkich strat i nie wiele naprzód.

W Szampanii wstrzymał Francuzów ogień niszczący naszej artyleryi na okopy, w których ustawili się do ataku na wzgórze, leżące na południe od Ripont.

Wschodni teren wojny:

Front wojsk generała marsz. poln. ks. Leopolda bawarskiego: Nad Dźwiną przeszkodzono ogniem rosyjskiemu atakowi. Na zachód od Łucka przyprowadziły nasze wojska szturmowe pod Świniuchami z nieprzyjacielskich okopów większą liczbę jeńców.

Front wojsk generała pułkownika arcyksięcia Józefa: Koło Ludowej w Karpatach Lesistych zniszczyli nasi wywiadowcy podczas licznych swych krążeń przez wysadzenie założone przez nieprzyjaciela pole minowe.

W kierunku wzgórz granicznych, po obu stronach doliny Uz, wykonali Rosyanie po silnem działaniu artyleryi, atak na szerokości 7 kilometrów. Ich fale szturmowe załamały się w naszym ogniu, w jednem miejscu w walce wręcz; małe ataki również się rozbiły.

Grupa wojsk gen. marszałka poln. Mackensena: Nic nowego.

Front macedoński: Między jeziorami spełzło nieprzyjacielskie uderzenie wywiadowcze bez skutku. Na południowy zachód od jeziora Dojran wtargnęło wojsko szturmowe do angielskiej pozycyi, wycięło część załogi i powróciło z kilku jeńcami.

Pierwszy generalny kwatermistrz: **Ludendorff.**

Z miasta i z kraju.

W Wiedniu i Krakowie. W Wiedniu w bieżącym tygodniu mają miejskie składy mączne wydawać ludności pełne racye mąki, to jest po pół kilograma na głowę na Wielki Tydzień. U nas z powodu braku mąki postąpiono inaczej. Ludność krakowska może otrzymać obecnie na dwa tygodnie na podstawie kart tylko jedną czwartą mąki białej i jedną czwartą kilograma pęcaku lub mąki jęczmiennej. Wskutek takiego postanowienia, święta u nas będą zbyt „wojenne". Świąteczne racye mąki rozpoczęto już wydawać w sklepach rejonowych w dniu wczorajszym.

Pogrzeb ś. p. Maryana Raciborskiego odbył się 28 marca w Zakopanem. Nad trumną przemówił naprzód dziekan prof. dr. Maryan Smoluchowski imieniem Uniwersytetu Jag. oraz Akademii Umiejętności w Krakowie, następnie dziekan prof. Tołłoczko, przemówił, wyrażając wdzięczność za świetną działalność profesorską. Potem przemawiali prof. J. Morozewicz, wreszcie w imieniu uczniów p. Wierdak.

Żywienie dzieci szkolnych kończy się z powodu feryj świątecznych dnia 4 (środa), a rozpoczyna się dnia 12 (czwartek) kwietnia b. r.

Sekcya tanich ogródków zawiadamia wszystkich interesowanych, że w dniach 4, 5 i 6 b. m., tj. we środę, czwartek i piątek nastąpi oddanie dzierżawcom ogródków do użytkowania. Wszyscy interesowani zechcą się zgłaszać w wymienione dnie od godziny 7 rano. Rozdawanie to rozpocznie się od bastyonu III, koniec ul. Długiej.

Wyrok w procesie dra Koerbela. Wczoraj zakończył się sensacyjny proces przeciwko adw. dr Koerbelowi z Nowego Sącza o zbrodnię, popełnioną przez wydawanie fałszywych świadectw rabinackich. Dr Koerbel został skazany na 8 lat ciężkiego garnizonowego więzienia, lekarz dr Silbermann na 5 miesięcy aresztu i 2 tysiące koron grzywny.

Poczta polowa. Próbki towarowe będą odtąd przyjmowane przez urzędy pocztowe tylko do następujących poczt polowych, względnie etapowych, oznaczonych numerami: 2—4, 11, 33, 39, 51, 55, 76, 95, 117, 138, 142, 145, 147, 150, 166, 167, 171, 175, 176, 178, 180, 183—185, 188, 192, 193, 195—199, 203, 205, 209, 212, 218, 220, 221, 223, 224, 230, 232, 239, 240, 243—246, 249, 250, 255, 256, 258, 259, 262, 268, 269, 272, 274—77, 279, 280, 282, 284, 285, 287—292, 294—298, 304, 307, 316, 324, 332, 333, 335, 337, 339, 340, 343, 354, 356—361, 364, 366, 369, 370, 372—376, 378, 380—383, 385, 386, 388, 390—393, 395, 398, 399, 401. 403—409, 412, 415, 417, 418, 420, 421, 423, 426—428, 431, 432, 436, 437, 440, 443—446, 448, 450, 508, 510, 511, 512, 514, 515—517, 519, 521—523, 525, 526, 529, 600, 605, 608, 611,—613, 616, 617, 623—625, 627—629, 632, 633, 636, 641, 643—647, 649.

„ZOFIA"

Wielopole 12!!! — Wielopole 12!!!

PRACOWNIA SUKIEN i OKRYĆ DAMSKICH wykonuje wszelkie roboty w zakres ten wchodzące, według najnowszych żurnali, jak najstaranniej i po przystępnych cenach.

Zimna ziemia, deszcz i śnieg pozostawiają u wielu trwałą pamiątkę w formie bólu członków i ciała. Bóle te można łatwo usunąć masażami Fellera, kojącym ból fluidem z esencyi roślin z marką „Elzafluid", o czem wielu lekarzy się przekonało i publicznie potwierdziło. Ceny pokojowe. 12 flaszek tego dobroczynnie działającego środka do uśmierzania bólu posyła franko za 6 koron aptekarz E. V. Feller. Stubica, plac Elzy Nr. 260 (Kroacya). Przeszło 10.000 listów dziękczynnych i wysokie odznaczenie. Równocześnie należy zamówić Fellera łagodnie przeczyszczające pigułki rumbarbarowe z marką „Elza pigułki"; 6 pudełek 4 kor. 40 hal. (sv)

Dwóch pomocników

poszukuje

Drukarnia Ludowa w Krakowie, ul. Dunajewskiego 5.

RZĄDOWO UPRAWNIONA

FABRYKA WÓD MINERALNYCH SZTUCZNYCH i SPECYALNYCH LECZNICZYCH

pod firmą

K. Rząca i Chmurski

w Krakowie, ulica św Gertrudy 4

wyrabia pod kontrolą komisyi przemysłowej Towarz. Lek. krak. polecone przez toż Towarz. **WODY MINERALNE**, odpowiadające składem chemicznym wodom: Bilińskiej, Gieshüblerskiej, Selterskiej Vichy, Maryenbadzkiej, Homburg, Kissingen, tudzież specyalne lecznicze, jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, oraz wody mineralne normalne z przepisu Prof. Jaworskiego. — Sprzedaż częściowa w aptekach i drogueryach. — Cenniki na żądanie franko.

Konc. przez Wysokie c. k. Namiestnictwo

BIURO POSREDNICTWA

w kupnie, sprzedaży, wydzierżawianiu majątków ziemskich i realności, zajmujące się sanacyą majętności ziem.

I. M. NIEWIADOMSKIEGO

autor. geometry cywil., leśnika egzamin. i zaprz. znawcy sądowego

przy ul. J. Szujskiego 1 (róg Krupniczej).

Czeladnik kuśnierski

potrzebny do wyprawy skór baranich. Adres: **W. Sznajdrowicz**, skład futer i serdaków, **Kraków**, Rynek L. 29.

Slusarza maszynowego

tokarza i montera automobilowego przyjmie zaraz na dobrych warunkach **Syndykat rolniczy,** Kraków, Plac Szczepański 6.

3—4 pokoi z kuchnią

z przynależnościami w śródmieściu poszukuje się.

Zgłoszenia przyjmuje Biuro ogłoszeń Stattera, Gołębia 2.

Rymarskich czeladzi

do robót gospodarczych poszukuje zaraz **Jan Rachmielowski, Rzeszów, ulica Dąbrowskiego 1212.**

Najdoskonalszy surogat mydła

LAVARIN

jest **nieprześcigniony, niezrównany i bez wszelkiej konkurencyi, dzięki swej znacznej zawartości substancyi, rozpuszczających brud i oczyszczających.**

Lavarin usuwa brud sposobem chemicznym przez rozpuszczanie, jakoteż przez działanie mechaniczne.

Lavarin nie zawiera żadnych składników gryzących, szkodliwych dla skóry.

Lavarin nadaje się do czyszczenia, szorowania i mycia naczyń kuchennych, nakryć stołowych, wszelkich przedmiotów z drzewa, metalu, szkła, porcelany, kamionki, podłóg i t. d.

Lavarin znakomicie nadaje się do zastąpienia drogiego mydła w wielu kierunkach i zapewnia wielkie oszczędności w używaniu go zamiast prawdziwego mydła, szczególnie do mycia rąk: w biurach, drukarniach, warsztatach, halach maszynowych, magazynach, piekarniach i t. d.

Lavarin nie kruszy się i daje się zużyć do ostatniej odrobiny.

Lavarin sprzedaje się po bardzo umiarkowanych, niskich cenach.

Skrzynki próbne, zawierające po 200 sztuk „Lavarinu" w cenie po 40 koron opłatnie do każdej stacyi odbiorczej po nadesłaniu należytości przesyła Generalne zastępstwo na Galicyę:

LUBINGER & SAMESCH, WIEDEN, VIII., Skodagasse 1.

Rach. czekowy Pocztowej Kasy Oszcz. **Nr. 85.052.**

W większych miastach poszukuje się zdolnych zastępców lub wyłącznych sprzedawców.

Zakupuję wypadkowe konie,

jak również niezdolne do pracy na mięso. Wiadomość: **Fr. Kruk, Kraków, Grzegórzki L. 96, obok rzeźni.**

Mydło do prania

poleca **Centrala handlowa przy Bazarze polskim w Myślenicach** w kawałkach po 1/2 kg. po 8 K za 1 kg. w skrzynkach 60—70 kg. Próbki 5 kg. 40 K za zaliczką.

Inteligentna panienka

z ukończoną 5 wydz. znajdzie posadę w wypożyczalni książek **J. Gumplowicz, Kraków, Plac WW. Swiętych l. 8,** naprzeciw magistratu. — Zgłoszenia między godz. 8—9 rano.

Wkładki

wethejmowskie do **zamków drzwi** i bram poleca zakład ślusarski Jana Oremusa w Krakowie, ul. Długa 5.

Najlepsze mydło

tanio może sobie każdy sam zrobić na podstawie pojedynczego zupełnie doświadczonego przepisu, który prześle za nadesłaniem K 2. 50 hal. Fr Florek w Nowym Targu.

Wydawca: Ignacy Daszyński. — Redaktor odpowiedzialny: Maryan Pyrzowski. Drukarnia Ludowa, Kraków, Dunajewskiego 5 (Telefon 1310).